

USMERNENIA

USMERNENIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY (EÚ) 2019/671

z 9. apríla 2019

o domácich operáciách riadenia aktív a pasív zo strany národných centrálnych bánk (prepracované znenie) (ECB/2019/7)

RADA GUVERNÉROV EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 127 ods. 2 prvú zarážku,

so zreteľom na Štatút Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky, a najmä na jeho články 12.1 a 14.3,

keďže:

- (1) Usmernenie ECB/2014/9 ⁽¹⁾ bolo dvakrát podstatným spôsobom zmenené. Keďže je potrebné uskutočniť ďalšie zmeny, toto usmernenie by sa v záujme jasnosti malo prepracovať.
- (2) Pre úspešné vykonávanie jednotnej menovej politiky je potrebné, aby Európska centrálna banka (ECB) stanovila všeobecné zásady, ktoré by mali dodržiavať národné centrálné banky pri uskutočňovaní operácií s aktívami a pasívami z vlastnej iniciatívy; takéto operácie by nemali byť v rozpore s jednotnou menovou politikou.
- (3) Obmedzenia týkajúce sa úročenia vládnych vkladov v národných centrálnych bankách pôsobiacich ako finanční zástupcovia v zmysle článku 21.2 Štatútu Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky sa musia vymedziť, aby sa zachovala integrita jednotnej menovej politiky a existovala motivácia na umiestnenie vládnych vkladov na trhu s cieľom uľahčiť riadenie likvidity Eurosystemu a implementáciu menovej politiky. Navyše zavedenie hornej hranice pre takéto úročenie založenej na sadzbách na peňažnom trhu uľahčuje sledovanie, či národné centrálné banky dodržiavajú zákaz menového financovania, ktoré uskutočňuje ECB v súlade s článkom 271 písm. d) zmluvy.
- (4) Vzhľadom na osobitné inštitucionálne okolnosti sa Rada guvernérov domnieva, že úročenie vládnych vkladov, ktoré sa týkajú programu úprav, nie je v rozpore s jednotnou menovou politikou v takom rozsahu ako úročenie iných vládnych vkladov.
- (5) Hoci úročenie vkladov v národných centrálnych bankách iných ako vládne vklady nemusí podliehať zákazu menového financovania, je potrebné ho upraviť, aby sa zachovala integrita jednotnej menovej politiky. Vzhľadom na rôzne inštitucionálne požiadavky sa môžu konkrétne horné hranice úročenia líšiť, najmä pokiaľ ide o vklady z vnútorných zdrojov, ktoré možno považovať buď za podobné ako retailové účty alebo za vklady slúžiace na administratívne účely.
- (6) Toto usmernenie sa nevzťahuje na transakcie uskutočňované národnými centrálnymi bankami v mene tretích osôb, ktoré nie sú zaznamenané v súvahách národných centrálnych bánk a nemajú vplyv na stav likvidity. Pokiaľ však ide o súvisiace organizačné otázky, na tieto transakcie by sa mali vzťahovať opatrenia porovnateľné s tými, ktoré sú upravené v tomto usmernení.

PRIJALA TOTO USMERNENIE:

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

Toto usmernenie sa uplatňuje na transakcie denominované v eurách, ktorých účastníkmi sú národné centrálné banky, a na vklady nesúvisiace s menovou politikou, ak sú tieto transakcie a vklady zaznamenané v súvahe a ak nejde o:

- a) transakcie národných centrálnych bánk s cieľom uskutočňovať jednotnú menovú politiku na základe rozhodnutí Rady guvernérov;

⁽¹⁾ Usmernenie ECB/2014/9 z 20. februára 2014 o domácich operáciách riadenia aktív a pasív zo strany národných centrálnych bánk (Ú. v. EÚ L 159, 28.5.2014, s. 56).

- b) transakcie upravené usmerneniami prijatými na základe článku 31.3 Štatútu Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky;
- c) transakcie uskutočňované a vklady prijímané v súvislosti so službami Eurosystemu v oblasti správy rezerv v zmysle usmernenia Európskej centrálnej banky (EÚ) 2018/797 (ECB/2018/14) ⁽²⁾;
- d) operácie týkajúce sa poskytnutia núdzovej pomoci na zvýšenie likvidity v zmysle dohody o núdzovej pomoci na zvýšenie likvidity.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto usmernenia:

- 1) „národná centrálna banka“ je národná centrálna banka členského štátu, ktorého menou je euro;
- 2) „úroková sadzba pre jednodňové sterilizačné operácie“ je úroková sadzba uplatňovaná pre jednodňové sterilizačné operácie Eurosystemu;
- 3) „vklad“ je kladný zostatok v eurách alebo v inej mene vzniknutý z peňažných prostriedkov na účte v národnej centrálnej banke alebo z dočasných stavov vyplývajúcich z iných služieb poskytovaných národnou centrálnou bankou, ktorý spôsobuje vznik záväzku zaznamenaného v súvahe dotknutej národnej centrálnej banky, a ktorý je táto národná centrálna banka povinná vyplatiť v zmysle platných zmluvných alebo zákonných podmienok, vrátane jednodňových a termínovaných vkladov;
- 4) „vláda“ predstavuje všetky verejné orgány členského štátu alebo verejné subjekty Únie uvedené v článku 123 Zmluvy v zmysle interpretácie podľa nariadenia Rady (ES) č. 3603/93 ⁽³⁾, okrem úverových inštitúcií vo verejnom vlastníctve, s ktorými v súvislosti so zabezpečením rezerv národnými centrálnymi bankami zaobchádzajú národné centrálné banky a ECB rovnako ako so súkromnými úverovými inštitúciami;
- 5) „vládne vklady“ sú vklady nesúvisiace s menovou politikou prijatú národnými centrálnymi bankami od vlád;
- 6) „vládne vklady, ktoré sa týkajú programu úprav“ sú vklady:
 - a) peňažných prostriedkov vyplatených Európskym mechanizmom pre stabilitu, orgánmi Únie alebo Medzinárodným menovým fondom (MMF) vláde členského štátu, ktorého menou je euro, v rámci programu finančnej podpory Európskej únie a/alebo MMF, ktorého zmluvné alebo iné opatrenia právneho charakteru vyžadujú, aby vláda členského štátu takéto prostriedky mala na účte vedenom v národnej centrálnej banke tohto členského štátu;
 - b) peňažných prostriedkov, ktoré zodpovedajú akumulovanému zisku Eurosystemu z držby gréckych vládnych dlhopisov v rámci programu pre trhy s cennými papiermi, a ktoré vlády z eurozóny previedli na osobitný účet Európskeho mechanizmu pre stabilitu alebo
 - c) peňažných prostriedkov, ktoré vláda členského štátu prijala v rámci programu finančnej podpory z EÚ a/alebo MMF, a ktoré má na účte vedenom v národnej centrálnej banke dotknutého členského štátu a ktoré sú vyčlenené na vyplatenie veriteľom v rámci takéhoto programu, alebo peňažných prostriedkov, ktoré podľa zmluvných alebo iných opatrení právneho charakteru týkajúcich sa takéhoto programu alebo dohľadu po ukončení programu musia byť na účte vedenom v takejto národnej centrálnej banke. Termín „vyčlenené“ na tieto účely zahŕňa preventívne hotovostné rezervy, ktoré musia mať k dispozícii štátne pokladnice podľa zmluvných alebo iných opatrení právneho charakteru, ktoré sa týkajú dohľadu po ukončení programu, alebo ktoré sú výsledkom vzdania sa nároku jedným alebo viacerými veriteľmi v rámci programu finančnej pomoci v prípade predčasného splatenia niektorému veriteľovi v rámci programu finančnej pomoci.
- 7) „hrubý domáci produkt“ (HDP) je hodnota celkovej produkcie tovarov a služieb v národnom hospodárstve po odpočítaní medzispotreby a pripočítaní čistých daní z produktov a dovozu za dané obdobie;
- 8) „vklady nesúvisiace s menovou politikou“ sú vklady prijaté národnými centrálnymi bankami od vlád a iných externých zdrojov, ktoré sú zaznamenané v iných súvahových položkách, ako je položka pasív L2 („Závazky voči úverovým inštitúciám eurozóny súvisiace s operáciami menovej politiky v eurách“) vymedzená v rámci harmonizovanej súvahy Eurosystemu. Vklady nesúvisiace s menovou politikou z iných externých zdrojov nezahŕňajú účty Medzinárodného menového fondu č. 1 a 2 v zmysle rozhodnutia Rady guvernérov, ani vklady z vnútorných zdrojov, t. j. vklady od súčasných alebo bývalých zamestnancov, pobočiek alebo dcérskych spoločností príslušnej národnej centrálnej banky, zámorských menových orgánov, ktoré sú prepojené s príslušnou národnou centrálnou bankou a nachádzajú sa v krajinách a na územiach uvedených v článku 198 zmluvy;

⁽²⁾ Usmernenie Európskej centrálnej banky (EÚ) zo 3. mája 2018 o poskytovaní služieb v oblasti správy rezerv v eurách prostredníctvom Eurosystemu centrálnym bankám a krajinám nachádzajúcim sa mimo eurozóny a medzinárodným organizáciám (ECB/2018/14) (Ú. V. EÚ L 136, 1.6.2018, p. 81).

⁽³⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 3603/93 z 13. decembra 1993, ktorým sa stanovujú definície na uplatňovanie zákazov uvedené v článkoch 104 a 104b ods. 1 zmluvy (Ú. v. ES L 332, 31.12.1993, s. 1).

- 9) „trhová sadzba pre zabezpečené vklady“ je a) v súvislosti s termínovanými vkladmi denominovanými v eurách: ukazovateľ STOXX EUR GC Pooling s porovnateľnou splatnosťou alebo, ak sa prestane používať, alebo sa prestane považovať za referenčný ukazovateľ, jeho ekvivalent a b) v súvislosti s termínovanými vkladmi v menách iných ako euro: porovnateľná sadzba;
- 10) „trhová sadzba pre jednodňové nezabezpečené vklady“ je a) v súvislosti s jednodňovými vkladmi v eurách: sadzba EONIA (*euro overnight index average rate*) alebo, po ukončení používania sadzby EONIA, sadzba €STR (*euro short-term rate*) a b) v súvislosti s jednodňovými vkladmi denominovanými v menách iných ako euro: porovnateľná sadzba;
- 11) „priamy obchod“ je nákup, predaj alebo vyplatenie cenného papiera, ktorý je zaznamenaný v inej súvahovej položke, ako je položka aktív A7.1 („Cenné papiere držané na účely menovej politiky“) vymedzená v rámci harmonizovanej súvahy Eurosystemu;
- 12) „cenné papiere“ sú tieto druhy cenných papierov: a) dlhové cenné papiere; b) kótované akcie a c) akcie alebo podielové listy investičných fondov;
- 13) „transakcia financovania prostredníctvom cenných papierov“ je transakcia, ktorá zodpovedá vymedzeniu v článku 3 bode 11 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2365 (*), a ktorá sa týka cenných papierov, ktoré sú zaznamenané v inej súvahovej položke, ako je položka aktív A7.1 („Cenné papiere držané na účely menovej politiky“) vymedzená v rámci harmonizovanej súvahy Eurosystemu, a ktorou je buď:
- a) „transakcia požičiavania“, t. j. transakcia financovania prostredníctvom cenných papierov, ktorú uskutočňuje národná centrálna banka, a ktorá predstavuje poskytnutie cenných papierov alebo
- b) „transakcia vypožičiavania“ t. j. transakcia financovania prostredníctvom cenných papierov, ktorú uskutočňuje národná centrálna banka, a ktorá predstavuje prijatie cenných papierov;
- 14) „dvojstranná dohoda o likvidite“ je dohoda ktorú národná centrálna banka uzavrie s centrálnou bankou mimo eurozóny alebo s menovým orgánom s cieľom uskutočňovať transakcie, ktoré predstavujú výmenu hotovosti v eurách za nepeňažnú zábezpeku v eurách.

Článok 3

Organizačné záležitosti

1. Národné centrálné banky prijímú primerané opatrenia, ktoré umožnia dotknutým subjektom rozlišovať medzi transakciami, ktorých uskutočňovanie je upravené týmto usmernením, a transakciami národných centrálnych bánk na uskutočnenie jednotnej menovej politiky.
2. Národné centrálné banky prijímú primerané opatrenia, aby sa pri uskutočňovaní transakcií upravených týmto usmernením nepoužívali dôverné informácie z oblasti menovej politiky.
3. Národné centrálné banky prijímú podobné opatrenia ako tie, ktoré sú uvedené v odsekoch 1 a 2, aj v súvislosti s transakciami uskutočňovanými národnými centrálnymi bankami v mene tretích osôb, ktoré nie sú zaznamenané v súvahách národných centrálnych bánk a nemajú vplyv na stav likvidity centrálnych bánk.
4. Národné centrálné banky každoročne informujú ECB o opatreniach prijatých podľa tohto článku.

Článok 4

Obmedzenia pre úročenie vkladov nesúvisiacich s menovou politikou

1. Pre úročenie vládnych vkladov platia tieto horné hranice:
 - a) pri jednodňových vkladoch trhová sadzba pre jednodňové nezabezpečené vklady; pri termínovaných vkladoch trhová sadzba pre zabezpečené vklady s porovnateľnou splatnosťou alebo, ak nie je dostupná, trhová sadzba pre jednodňové nezabezpečené vklady.
 - b) v ktorýkoľvek kalendárny deň sa na celkovú hodnotu všetkých vládnych vkladov v národnej centrálnej banke okrem vládnych vkladov týkajúcich sa programu úprav, ktorá prekračuje vyššiu z hodnôt: i) ekvivalent 200 miliónov EUR, alebo ii) 0,04 % hrubého domáceho produktu členského štátu, v ktorom má národná centrálna banka sídlo, uplatňuje maximálne:
 1. v prípade vkladov denominovaných v eurách:
 - i. ak je úroková sadzba v daný kalendárny deň nula percent alebo vyššia, úroková sadzba nula percent;
 - ii. ak je úroková sadzba v daný kalendárny deň negatívna, úroková sadzba, ktorá nie je vyššia ako úroková sadzba pre jednodňové sterilizačné operácie.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2365 z 25. novembra 2015 o transparentnosti transakcií financovania prostredníctvom cenných papierov a opätovného použitia a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 1).

2. v prípade vkladov denominovaných v iných menách: pre dotknutú menu sa uplatní prístup porovnateľný s prístupom ustanoveným pre vklady denominované v eurách v bode 1 podbodoch i. a ii.

Na účely stanovenia prahovej hodnoty uvedenej v tomto bode je hrubý domáci produkt založený na výročnej jesennej hospodárskej prognóze uverejnenej Európskou komisiou v predchádzajúcom roku. Každá národná centrálna banka rozhodne o priradení rôznych vládnych vkladov pod alebo nad prahovú hodnotu.

- c) ak je v určitý kalendárny deň sadzba podľa písmena b) vyššia ako príslušná trhovú sadzba uvedená v písmene a), všetky vládne vklady sa úročia touto trhovou sadzbou.
- d) vládne vklady, ktoré sa týkajú programu úprav, sa úročia sadzbami uvedenými v písmene a) alebo sadzbou nula percent, podľa toho, ktorá sadzba je vyššia, ale nezapočítavajú sa do prahovej hodnoty uvedenej v písmene b).

2. Pri úročení vkladov nesúvisiacich s menovou politikou iných ako vládne vklady by sa zohľadňujú zásady proportionality, trhovej neutrality a rovnakého zaobchádzania. Úročenie vkladov nesúvisiacich s menovou politikou denominovaných v eurách, ktoré nie sú vládne vklady, nemôže byť vyššie ako úroková sadzba pre jednoduché sterilizačné operácie.

3. Záporná úroková sadzba predstavuje platobný záväzok držiteľa vkladu voči príslušnej národnej centrálnej banke vrátane práva tejto národnej centrálnej banky pripísať zodpovedajúcu sumu na farchu príslušného vkladového účtu.

Článok 5

Závazky ex ante

1. Národné centrálné banky vykazujú ECB ex ante celkový čistý vplyv transakcií, na ktoré sa vzťahuje toto usmernenie, na likviditu v kontexte všeobecného rámca Eurosystemu pre riadenie likvidity. Národné centrálné banky okrem toho pomocou vhodných opatrení zabezpečia, aby tieto transakcie nemali vplyv na likviditu, ktorý sa nedá presne predpovedať.

2. Ak transakcie, na ktoré sa vzťahuje toto usmernenie, a ktoré národná centrálna banka uskutočňuje z jej vlastnej iniciatívy, majú čistý vplyv na likviditu ku dňu vyrovnania vo výške viac ako 500 miliónov EUR, požiadajú národné centrálné banky ECB o predchádzajúci súhlas.

3. Pred uzavretím dvojstranných dohôd o likvidite požiadajú národné centrálné banky Radu guvernérov o predchádzajúci súhlas.

Článok 6

Vykazovanie ex post

Národné centrálné banky vykazujú ECB ex post raz za kalendárny štvrtrok informácie o:

- a) priamych obchodoch;
- b) transakciách financovania prostredníctvom cenných papierov;
- c) priemerných zostatkoch vkladov nesúvisiacich s menovou politikou, ktoré boli uskutočnené alebo registrované počas predchádzajúceho kalendárneho štvrtroka.

Článok 7

Monitorovanie

1. ECB pripraví raz ročne hodnotenie implementácie tohto usmernenia v predchádzajúcom roku a predloží ho Rade guvernérov.

2. Okrem prahovej hodnoty pre denný agregovaný čistý vplyv na likviditu podľa článku 5 ods. 2 môže ECB za výnimočných okolností stanoviť a uplatňovať počas určitého časového obdobia ďalšie prahové hodnoty pre transakcie národných centrálnych bánk, na ktoré sa vzťahuje toto usmernenie.

3. Ak sa na základe vykazovania ukáže, že transakcie, na ktoré sa vzťahuje toto usmernenie, nie sú v súlade s požiadavkami na jednotnú menovú politiku, ECB môže vydať konkrétne pokyny týkajúce sa postupu dotknutej národných centrálnych bánk pri správe aktív a pasív.

Článok 8**Dôvernosť**

S informáciami a údajmi, ktoré sa vymieňajú v súvislosti s týmto usmernením, sa zaobchádza ako s dôvernými.

Článok 9**Zrušenie**

1. Usmernenie ECB/2014/9, zmenené usmerneniami uvedenými v prílohe I, sa zrušuje s účinnosťou od 1. októbra 2019.
2. Odkazy na zrušené usmernenie sa považujú za odkazy na toto usmernenie v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe II.

Článok 10**Nadobudnutie účinnosti a implementácia**

1. Toto usmernenie nadobúda účinnosť dňom jeho oznámenia národným centrálnym bankám.
2. Národné centrálné banky prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie súladu s týmto usmernením a začnú ich uplatňovať 1. októbra 2019. Najneskôr do 1. júla 2019 informujú ECB o textoch a prostriedkoch týkajúcich sa opatrení uvedených v článku 4 ods. 1 a 2 a v článku 5 ods. 2.

Článok 11**Adresáti**

Toto usmernenie je určené národným centrálnym bankám.

Vo Frankfurtě nad Mohanom 9. apríla 2019

Za Radu guvernérov ECB
prezident ECB
Mario DRAGHI

PRÍLOHA I

Zrušené usmernenie so zoznamom neskorších zmien**(v zmysle článku 9)**

Usmernenie ECB/2014/9

Usmernenie ECB/2014/22 ⁽¹⁾

Usmernenie Európskej centrálnej banky (EÚ) 2015/1575 (ECB/2015/28) ⁽²⁾

⁽¹⁾ Usmernenie Európskej centrálnej banky z 5. júna 2014, ktorým sa mení usmernenie ECB/2014/9 o domácich operáciách riadenia aktív a pasív zo strany národných centrálnych bánk (ECB/2014/22) (Ú. v. EÚ L 168, 7.6.2014, s. 118).

⁽²⁾ Usmernenie Európskej centrálnej banky (EÚ) 2015/1575 zo 4. septembra 2015, ktorým sa mení usmernenie ECB/2014/9 o domácich operáciách riadenia aktív a pasív zo strany národných centrálnych bánk (ECB/2015/28) (Ú. v. EÚ L 245, 22.9.2015, s. 13).

PRÍLOHA II

Tabuľka zhody

Usmernenie ECB/2014/9	Toto usmernenie
Článok 1 ods. 1	Článok 1
Článok 1 ods. 2	
Článok 1 ods. 3	
Článok 1 ods. 4	
Článok 2	Článok 2
Článok 3	Článok 3
Článok 4	
Článok 5 ods. 1 písm. a) a b)	Článok 4 ods. 1 písm. a)
Článok 5 ods. 2	Článok 4 ods. 1 písm. b) a ods. 3
Článok 5 ods. 3	Článok 4 ods. 1 písm. d)
Článok 6 ods. 1	Článok 5 ods. 1
Článok 6 ods. 2	Článok 6
Článok 6 ods. 3	Článok 7 ods. 3
Článok 7 ods. 1	Článok 5 ods. 2
Článok 7 ods. 2	Článok 7 ods. 2
Článok 7 ods. 3	
Článok 8	
Článok 9 ods. 1	Článok 7 ods. 1
Článok 9 ods. 2	
Článok 10	Článok 8
Článok 11	
Článok 12	Článok 10
Článok 13	Článok 11